

FN's klimaforhandlinger i Panama City den 1.-7. oktober 2011: Afrapportering

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kemin@kemin.dk
www.kemin.dk

UNFCCC-mødet i Panama City var en fortsættelse af den session, som blev åbnet med årets første forhandlingsmøde i Bangkok i april og siden videreført med forhandlingsmødet i Bonn i juni måned. Det betød, at substansdrøftelserne af aftalen indgået på COP16 i Cancún fortsatte fra mødets start uden indledende forhandlinger af mødets dagsorden.

Globalt klima

18. oktober 2011

Mødet i Panama bidrog til reelle fremskridt på en række delområder under det såkaldte konventionsspor (LCA). Det gælder områder som teknologi, tilpasning samt dele af regelsættet for rapportering (MRV) for alle lande. I lyset heraf tegner der sig en proces, hvor man på COP17 vil kunne drøfte og beslutte sig for konkrete tekstoptioner på nævnte områder m.fl.

Ligesom i slutfasen sidste år op mod COP16 er billedet dog blandet, idet en række emner, som størsteparten af ulandene traditionelt prioriterer, er mere fremskredne tekstmæssigt end de emner, som ilandene typisk prioriterer. Det øger risikoen for et ubalanceret resultat i Durban og kan fjerne visse forhandlingsmæssige fordele på COP17. Samtidig viste mødet i Panama, at det største stridspunkt på COP17 bliver, om man kan blive enige om et mandat for en retligt bindende klimaaftale omfattende de største udledere, inkl. vækstøkonomierne og USA, med lignende (om end ikke ens) forpligtelser for disse. Mødet i Panama viste, at det bliver yderst vanskeligt.

Forventningerne til, hvad der kan opnås i løbet af i år med hensyn til egentlig skærpelse af ambitionsniveauet på reduktionssiden, er efter forhandlingerne i Panama fortsat begrænsede. Cancunaftalen indeholder kun få "håndtag" til at fremme denne dagsorden ud over de i Cancun aftalte workshops til gennemgang af landenes reduktionstilsagn. Det skyldes bl.a., at enkelte lande ønsker at udsætte denne drøftelse til det aftalte samlede Review i 2013-15.

I forhandlingerne under Kyotoprotokollen (det såkaldte KP-spor) bibeholdt flere lande presset for en positiv beslutning på COP17 om en anden forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen for de nuværende Kyotoforpligtede lande, uden at det førte til løfter herom. Spørgsmålet blev dog ikke en begrænsende faktor for forhandlingerne om de tekniske regler under Kyotoprotokollen, herunder regler for markedsmekanismer (de såkaldte JI-, CDM- og emissionshandelsområder) samt LULUCF (medregningsregler for optag og udledninger af drivhusgasser fra

jorde og skove i ilandene), hvor forhandlingerne af de tekniske regler er relativt fremskredne, og de fleste optioner fremstår klart.

Forhandlingsteksterne blev strømlinet en smule, dog uden de store fremskridt. Herudover kom der mere gang i de tekniske drøftelser om eksempelvis optioner for overskydende landekvoter (de såkaldte AAU'er), og hvordan landenes reduktionsforpligtelser skal udregnes år for år i en evt. anden forpligtelsesperiode baseret på de udmeldte reduktionsmål i 2020.

De trods alt begrænsede fremskridt i forhandlingerne i KP-sporet i Panama afspejler, at der er brug for politiske tilkendegivelser, før de tekniske forhandlinger kan komme afgørende videre. Samtidig er forhandlingerne i Kyotoprotokolsporet selvsagt klart forbundet med fremdrift i Konventionsporet.

En evt. "Durban-pakke" vil således ikke blot skulle sikre balance i forhandlingerne under de to spor, men også *mellem* de to spor. Balancekunsten består bl.a. i at afstemme en beslutning om forpligtelser for ilandene i Kyotoprotokolsporet med en aftale i Konventionssporet om, at man arbejder frem imod en kommende retligt bindende klimaaftale samt processen herfor.

I den forbindelse viste Panama-mødet, at ligesom i ilandskredsen er der blandt ulandene forskelligartede tilgange til behovet for et robust mandat på COP17 for en kommende retligt bindende aftale, hvor de store udlederlande (i bedste fald) på lignende, om ikke identisk, vis forpligtes til reduktionsindsatser. Dette afspejler divergerende opfattelser blandt ulandene af behovet for at bevare den binære skelnen mellem i- og ulande, som flere ulande hævder, er til hinder for fremtidige bindende forpligtelser for disse.